

Notulen van de vergadering van de Ministerraad op 13 feb. 1950

*'s Middags te 2 uur aangevangen, Plein 2b.

Aanwezig: De Minister-President, Voorzitter, en de Ministers Van den Brink, Götzen, Joekes, Lieftinck, Mansholt, Rutten, Van Schaik, Schokking, Spitzten, Stikker, In't Veld en Wyers (Minister Van Maarseveen is afwezig in verband met zijn reis naar Indonesië en Minister Teulings is buitenslands).

Tevens is aanwezig bij de behandeling van punt 12 (Sociaal-Economische Raad): Mr. W.C.L. van der Grinten, Staatssecretaris van Economische Zaken.

Secretariaat Ministerraad: Drs. J. Middelburg, Adjunct-Secretaris (Dr. Prinsen is afwezig wegens zijn reis naar Indonesië).

2. Ingekomen stukken en mededelingen

1. *Wetsontwerp houdende regelen omtrent nationaliteit* (Zie notulen MR 21 Nov. 1949, punt 3f. #Zie ook notulen MR 6/3/50, punt 3f.)

Minister *Wyers* herinnert er aan, dat in de Raad een wetsontwerp inzake de nationaliteit is besproken in verband met de RTC. Op verzoek van Minister Van Maarseveen is vervolgens een wijziging aangebracht in art. 3 van dit wetsontwerp, dat betrekking heeft op Nieuw-Guinea. Nader is evenwel gebleken, dat de Minister-President en Minister Van Schaik bezwaar tegen dit art. 3 hebben, terwijl ook Buitenlandse Zaken hiervoor niet geestdriftig is. Spreker stelt met het oog hierop voor de verdere behandeling van dit wetsontwerp aan te houden tot de terugkomst van Minister Van Maarseveen.

m. Overige onderwerpen

1°. De *Minister-President* heeft gesproken met Ir. Ringers, die in Indonesië en Nieuw-Guinea is geweest. Spreker stelt voor deze uit te nodigen om in de volgende vergadering van de RAVI zijn mening omtrent Nieuw-Guinea uiteen te zetten. Hiertoe wordt besloten.

3. Uniezaken

Indonesië

a. *Handelspolitieke besprekingen tezamen met de RIS*

Minister *Götzen* vestigt de aandacht op een telegram, waaruit blijkt, dat de besprekingen met de RIS omtrent deze aangelegenheid weinig vlotten. Spreker acht het wenselijk ook Mr. Rum er bij te betrekken, doch deze heeft na zijn aankomst in Nederland nog weinig bezoeken gebracht. Minister *Stikker* deelt mede, dat de heer Rum deze week de protocollaire bezoeken zal brengen. Intussen bestaat er geen bezwaar tegen indien men kwesties reeds voordien met hem bespreekt. Minister *Van den Brink* deelt mede, dat men met betrekking tot de handelspolitieke zaken op het Indonesische Ministerie van Welvaart nog in het duister tast, aangezien Minister Djuanda afwezig is.

b. *De telegramwisseling met de HC*

De *Minister-President* heeft een persoonlijk telegram van Dr. Hirschfeld ontvangen, waarin deze zich afvraagt, naar aanleiding van telegrammen, waarin de overkomst van de Ministers Van den Brink en Götzen en de Directeur van de Regeringsvoorlichtingsdienst wordt medegedeeld, of er nog een grondslag voor een vruchtbare samenwerking tussen de Regering en de HC aanwezig is.

Nadat de Adjunct-Secretaris het desbetreffende telegram heeft voorgelezen, merkt de *Minister-President* op, dat er eigenlijk geen sprake is van een wezenlijk diepgaand meningsverschil. Met betrekking tot het bezoek van beide Ministers is immers gezegd, dat geen afzonderlijk bezoek in Februari aan Indonesië zou worden gebracht, doch dat deze in Maart naar Indonesië zouden gaan, zodat er een aansluiting op de Ministersconferentie aldaar zou zijn. De directeur van de RVD heeft omtrent de overneming van bioscopen en van vertoning van het Nederlandse filmjournaal de besprekingen in Nederland gevoerd, zodat zijn reis naast die van de heer Strengholt, directeur van een groot bioscoopconcern, voor de behandeling van deze urgente zaken noodzakelijk is. Spreker acht het wenselijk in een antwoordtelegram te zeggen, dat de Regering over de genoemde punten geen crisis kan hebben. Het telegram heeft de Minister onaangenaam getroffen. De HC brengt de Regering ter wille van ondergeschikte punten in een dwangpositie.

Minister *Van den Brink* is van oordeel, dat de genoemde feiten op zichzelf de conclusie van het telegram niet verklaren. De HC ziet blijkbaar over het hoofd, dat het plan was, dat de overkomst van Minister Götzen en spreker eerst over een aantal weken zal plaats vinden, terwijl over de te behandelen kwesties eerst vooraf met hem overleg zal worden gepleegd. De conferentie van Unieministers is niet in staat zelf de financieel-economische zaken te behandelen, doch zal alleen de resultaten van het vooroverleg kunnen formaliseren.

Minister *Götzen* heeft behoefte om velerlei organisatorische vragen met de HC persoonlijk te bespreken.

Minister *Van Schaik* constateert, dat Dr. Hirschfeld blijkbaar niet tegen de in Indonesië bestaande spanningen bestand is. Destijds is overwogen, dat Dr. Hirschfeld eerst een maand naar Indonesië zou vertrekken en daarna voor consultatie met de Nederlandse Regering hier zou komen.

De *Minister-President* acht het niet mogelijk, dat Dr. Hirschfeld nog voor de Ministersconferentie naar Nederland komt, mede gezien de bestaande moeilijkheden, zoals de kwestie Westerling.

Minister *Joekes* pleit er voor, dat de Minister-President in een telefoongesprek met Dr. Hirschfeld spreekt over de punten, waartegen deze in het bijzonder bezwaren heeft geopperd. De *Minister-President* merkt op, dat dikwijls de telefonische verbinding slecht is, doch spreker wil dit gaarne in overweging nemen. Minister *Lieftinck* heeft bij het doorlezen van telegrammen aan Dr. Hirschfeld het gevoel gehad dat er moeilijkheden zouden ontstaan, aangezien enkele telegrammen een gemis vertonen met betrekking tot het rekening houden met de mening van Dr. Hirschfeld zodat spreker zich diens slechte stemming enigszins kan voorstellen.

De *Minister-President* stelt voor, dat een afschrift van het telegram wordt gezonden aan de Ministers Van den Brink, Götzen en Stikker en dat deze eerst samen overleggen op welke wijze hierop zal worden geantwoord. Hiertoe wordt besloten.

c. *Gelukwensen bij opening Indonesische parlement*

Minister *Götzen* deelt mede, dat een telegram is ontvangen, waarin wordt voorgesteld na te gaan of aan de Voorzitters van de Kamers in overweging zal worden gegeven bij de opening van het Indonesische parlement op 15 Febr. een telegram met gelukwensen te zenden. Minister *Stikker* stelt voor deze gedachte aan de Voorzitters van de Kamers over te brengen. Hiertoe wordt besloten.

d. *Overige onderwerpen*

1°. Minister *Götzen* deelt mede, dat hij met Mr. Blom heeft afgesproken, dat de telegrammen van de HC inzake de bezetting van de financiële en economische afdelingen in een subcommissie van de CAVI onder ogen zullen worden gezien.

2°. Minister *Götzen* deelt mede, dat het verhoor van de heer Thiessen weinig resultaten heeft opgeleverd; wel zijn tot nu toe onbekende contacten van hem thans aan het licht gekomen.

3°. Minister *Götzen* deelt op een desbetreffende vraag van de Minister-President mede, dat het weekoverzicht niet meer periodiek zal verschijnen, doch dat thans in deze spannende omstandigheden een overzicht is samengesteld.

- - -